

Gjemnes kommune

Utkast - Retningslinjer 2025-2028

Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK-midler)

Tilskudd til skogkultur, skogsveier og taubane, hest, m.m.

Gjemnes og Kristiansund kommune

Utkast

Innhold

- 1 Bakgrunn
  - 2 Organisering av arbeidet
  - 3 Skogbruket i Gjemnes og Kristiansund – utvikling og prioritering
    - 3.1 Bruk av NMSK-midler 2019-2024
    - 3.2 Bruk av LUF-midler 2020-2024
    - 3.2 Prioriteringer i perioden fremover
  - 4 Retningslinjer for tilskudd til skogkultur og miljøtiltak i skog
    - 4.1 Tilskuddssatser for skogkultur og miljøtiltak
    - 4.2 Tilskudd til tettere skogplanting som klimatiltak
  - 5 Retningslinjer for tilskudd til skogsbilveier
    - 5.1 Vilkår
    - 5.2 Prioriteringer
    - 5.3 Søknad, saksbehandling og utbetaling
    - 5.4 Retningsgivende tilskuddssatser
  6. Retningslinjer for tilskudd til taubane, m.m.
    - 6.1 Driftsformer som ordningen omfatter
    - 6.2 Vilkår
    - 6.3 Søknad, saksbehandling og utbetaling
    - 6.4 Tilskuddssatser
    - 6.5 Laveste hogstalder
  7. Kommunens kontrollvirksomhet
- Vedlegg 1: Satser for eget arbeid
- Vedlegg 2: Taubanekalkulatoren

Utkast

1 Bakgrunn

Disse retningslinjene er fastsatt med hjemmel i forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket datert 05.03.2004. Formålet med tilskuddet er at det ut ifra regionale og lokale prioriteringer blir stimulert til økt verdiskaping, samtidig som miljøverdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminne i skogen blir ivaretatt og videreutviklet.

Det skal fastsettes retningslinjer for tildeling av midlene. Disse vil revideres ved behov. Midlene fordeler seg over to potter, skogkultur (NMSK), og vei/taubane (LUF). Midlene fordeles på kommunale rammer av Statsforvalteren i Møre og Romsdal årlig.

2 Organisering av arbeidet

Retningslinjene skal utarbeides i dialog med Statsforvalteren, kommunen, og næringsorganisasjonene til skogbruket lokalt. Disse har fått utkastet til uttale.

Det har blitt gjennomført møte med leder i Gjemnes og Frei skogeierlag. De har stilt seg positiv bak arbeidet. Statsforvalteren har også vært positiv til arbeidet. Konkret har Statsforvalteren foreslått at det bør gjennomføres en lønnsomhetsvurdering for skogsbilveier gis tilskudd, samt at taubanekalkulatoren tas i bruk for utmåling av tilskudd til taubanedrift. Kommunen er enig med Statsforvalterne, og tar forslagene inn i retningslinjene.

Retningslinjene er endelig vedtatt i formannskapet i Gjemnes kommune.

3 Skogbruket i Gjemnes og Kristiansund – utvikling og prioritering

Tabell 1: Årlig samlet avvirkningsstatistikk for kommunene Gjemnes og Kristiansund de siste ti årene. Gjelder alle virkesgrupper.

År	Gjemnes	Kristiansund
2014	6 472 m ³	76 m ³
2015	9 684 m ³	33 m ³
2016	12 113 m ³	0 m ³
2017	20 184 m ³	0 m ³
2018	5 283 m ³	36 m ³
2019	23 234 m ³	90 m ³
2020	4 539 m ³	0 m ³
2021	1 821 m ³	78 m ³
2022	12 290 m ³	224 m ³
2023	18 247 m ³	2 956 m ³
2024	5 184 m ³	113 m ³
Sum	119 051 m³	3 606 m³

Utkast

3.1 Bruk av NMSK-midler 2019-2024

Tabell 2: Oversikt over tildelte midler og forbruk av NMSK-midler de siste seks årene. Tall i kroner.

År	Tildelt		Utbetalt etter søknad		Ubrukte midler	
	Gjemnes	Kristiansund	Gjemnes	Kristiansund	Gjemnes	Kristiansund
2019	180 545	10 000	180 545	0	0	10 000
2020	530 000	10 000	510 550	0	19 450	10 000
2021	250 000	10 000	148 262	0	101 738	10 000
2022	300 000	20 000	193 288	8 400	106 712	11 600
2023	250 000	10 000	109 877	2 257	140 123	7 743
2024	250 000	10 000	199 920	0	50 080	10 000
Sum	1 760 545	70 000	1 342 442	10 657	418 103	59 343

3.2 Bruk av LUF-midler 2020-2024

Tabell 3: Oversikt over tildelt og forbruk av LUF-midler de siste fem årene. Tall i kroner.

År	Tildelt		Bevilget etter søknad		Ubrukte midler	
	Gjemnes	Kristiansund	Gjemnes	Kristiansund	Gjemnes	Kristiansund
2020	1 877 000	0	1 858 500	0	18 500	0
2021	250 000	0	0	0	250 000	0
2022	250 000	0	52 902	0	197 098	0
2023	165 000	35 000	124 137	34 594	40 863	406
2024	129 000	0	129 000	0	0	0
Sum	2 671 000	35 000	2 164 539	34 594	506 461	406

3.2 Prioriteringer i perioden fremover

Kommunen vil ved tildeling av de økonomiske virkemidlene i perioden fremover prioritere i slik rekkefølge:

1. Planting og plantearbeid – inkl. suppleringsplanting.
2. Ungskogpleie.
3. Andre skjøtselstiltak som gir økt lønnsomhet over sikt.
4. Miljøtiltak i skogbruket.
5. Økt avvirking.

4 Retningslinjer for tilskudd til skogkultur og miljøtiltak i skog

Det kan med hjemmel i forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket §§ 4 og 6 gis tilskudd til skogkultur og tilskudd til miljøtiltak i skog.

Formålet med tilskuddet til næringstiltak er at det ut fra regionale og lokale prioriteringer blir stimulert til økt verdiskaping i skogbruket.

Det er et krav at tiltaket er faglig, økonomisk og økologisk forsvarlig.

Det gis ikke tilskudd til:

- kjøp eller bruk av kjemiske midler,
- kjøp av teknisk utstyr,
- tiltak som ved uttak av virke gir overskudd.

Det kan gis tilskudd til miljøtiltak i skog. Tilskudd kan gis til dekning av merkostnader eller tap ved å gjennomføre skjøtselstiltak for å ivareta og utvikle naturverdier. Det er et krav at miljøverdiene kan påvises og dokumenteres, og at merkostnader er tilstrekkelig dokumentert. Normalt skal ikke tilskudd til en enkelt skogeier overstige kr 75 000.

Det skal inngås en avtale mellom kommunen og skogeier om hvilke plikter og restriksjoner tilskuddet forutsetter. Slike avtaler skal ha en varighet på minst 10 år. Kommunen kan etter samråd med skogeier bestemme at avtalen opphører, dersom spesielle forhold tilsier det. Tilskudd til miljøtiltak går av en nasjonal ramme, ikke kommunal pott.

Søknad skjer på elektronisk skjema på Altinn, eller på særskilt skjema for ordningene. Dokumentasjon skal følge med søknad om tilskudd. Kopi av fakturaer og kartfesting av tiltaket skal vedlegges.

[Tilskudd til skogkultur - Landbruksdirektoratet](#)

Søknadsfrist er **20. november** inneværende år. Søknader blir behandlet fortløpende, gitt at det er midler tilgjengelig.

Ufullstendige søknader blir sendt tilbake til skogeier, og blir ikke behandlet før de er komplette.

Utkast

4.1 Tilskuddssatser for skogkultur og miljøtiltak

Noen av satsene blir satt av Statsforvalteren, mens andre satser kan fastsettes av kommunen.

Type tiltak	Tilskuddssats
Nyplanting	Inntil 40% av godkjent kostnad. Maks kostnad kr 3,50 for eget arbeid.
Suppleringsplanting	Inntil 50% av godkjent kostnad.
Ungskogpleie	Inntil kr. 450 per daa, maks 70% av godkjent kostnad.
Felling av nyttbart lauv	Inntil kr. 200 per daa, maks 50% av godkjent kostnad.
Markbereding	Inntil kr. 450 per daa, maks 70% av godkjent kostnad.
Kunstig kvisting	Inntil kr. 300 per daa.
Såing	Inntil 50% av godkjent kostnad.
Grøfting	Inntil 40% av godkjent kostnad.
Flaterydding	Inntil kr. 250 per daa. Maks 50% av godkjent kostnad.

Utkast

4.2 Tilskudd til tettere skogplanting som klimatiltak

I tillegg til ordinært tilskudd kan det gis tilskudd til tettere planting som et klimatiltak.

Nyplanting

For nyplanting kan det gis inntil **30% tilskudd** for medgåtte planter, for inntil 50 planter/daa utover fastsatt bonitetsavhengig minimumstall.

Tabell 4: Minimum plantetall og intervall som utløser tilskudd for nyplanting. Plantetall oppgitt per daa.

Bonitet	Minimum plantetall og intervall som utløser tilskudd
26	220 – 270
23	220 – 270
20	200 – 250
17	180 – 230
14	160 – 210
11	130 – 180
8	100 – 150

Suppleringsplanting

For suppleringsplanting kan det gis inntil **30 % tilskudd** av inntil 75 planter per dekar.

Det gis tilskudd til suppleringsplanting for å komme opp til et minimums plantetall per dekar på de ulike bonitetene.

Tilskuddet til suppleringsplanting etter denne ordningen kan bare gis der det er foretatt nyplanting (førstegangsplanting) først. Dette uavhengig av om det har vært en regulær nyplanting (førstegangsplanting) eller en nyplanting (hjelpeskultur/førstegangsplanting) for å komplettere en naturforyngelse. Dette gjelder også uavhengig av hogstform.

Der det ellers har vært lagt til rette for naturforyngelse av furu, kan det likevel gis tilskudd til suppleringsplanting med furu for å komplettere den naturlige foryngelsen.

Tabell 5: Krav til minimum plantetall på ulike boniteter for å motta tilskudd. Plantetall oppgitt per daa.

Bonitet	Minimums plantetall
26	220
23	220
20	200
17	180
14	160
11	130
8	100

5 Retningslinjer for tilskudd til skogsbilveier

5.1 Vilkår

Før anleggsarbeid blir igangsatt, skal veien være godkjent etter landbruksveiforskriften eller plan- og bygningsloven.

- Veien skal utgjøre en del av det permanente veinettet.
- Søknaden skal gjelde nyanlegg og/ eller ombygging. Det skal være planlagt snu- og velteplasser.
- Det skal gjennomføres en lønnsomhetsberegning før det gis tilskudd til veibyggning. Lønnsomhetsberegningen skal som minimum inneholde økonomisk resultat av veibyggningen ut fra forventede inntekter av tømmer i veiens dekningsområde fratrukket driftsutgifter og veikostnader.
- Det kan settes vilkår for byggesøknaden i forhold til byggetekniske krav.
- Det kan bli satt vilkår for tilskudd for tiltakene, jf. Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket § 3.

5.2 Prioriteringer

- Ved prioritering av søknader blir det vurdert om veien er planlagt i tråd med hovedplan eller foreløpig hovedplan. Skogsbilveier blir prioriterte foran traktorveier.
- Løsning av flaskehals, snuplasser og tiltak for å få tømmerbil av offentlig vei prioriteres.
- Det blir vurdert om veien vil bidra til å ta vekk grunnlaget for å få bygd ut større samarbeidsprosjekt.
- Samarbeidstiltak blir prioritert framfor søknader som gjelder enkeltskogeiere, der det er grunnlag for slike veiløsninger.
- Det blir vurdert om veien vil utløse stor aktivitet, nær framtid, framfor på lang sikt.

5.3 Søknad, saksbehandling og utbetaling

- Ved søknad om tilskudd, skal skjema [LDIR-903](#) fra Landbruksdirektoratet sendes til kommunen for kontroll og prioritering.
- Standard på tilstøtende offentlig vei skal avklares. Det blir ikke løyvd tilskudd til veier som er knytt til veier med så lav bæreevne at tilskuddsveien ikke kan nyttes til formålet.
- Kommunen behandler søknadene. (Søknadsfrist for første tildelingsrunde er 15. mars. Søknadsfrist for andre tildelingsrunde er 15. august. Etter dette blir det eventuelt fortløpende vurdering av innkommende søknader, dersom det er igjen midler.)
- Ved søknad om utbetaling av tilskuddet, skal skjema [LDIR-904](#) brukes.
- Kommunen har ansvar for kontroll av at byggearbeidet, godkjenning av byggearbeidet og sluttregnskap.
- Vedtak fattet av kommunen kan påklages til Statsforvalteren i Møre og Romsdal. Vedtak fattet av Statsforvalteren som førsteinstans kan påklages til Landbruksdirektoratet.

5.4 Retningsgivende tilskuddsatser

Skogsbilvei, inkl. snu- og lunningsplasser: inntil 50%.

Skogsbilvei etter hovedplan eller foreløpig hovedplan: inntil 60%.

Traktorvei/lassbærervei kl. 7: 20 - 40%. Høyeste sats kan bare brukes der veien skal bygges om til skogsbilvei på et senere tidspunkt.

Støtte til veiplanlegging/byggeledelse: lik sats som tilskudd til veibygging.

Det kan unntaksvis løyves særskilt ulempestilskudd i samband med klimatilpasning eller sikring etter drift. Dette må avklares med Statsforvalteren før tilskudd innvilges.

6. Retningslinjer for tilskudd til taubane, m.m.

6.1 Driftsformer som ordningen omfatter

- Drift med taubane-/slepebane og T-vinsj/hjelpevinsj.
- Manuell felling til hogstmaskin i bratt terreng for å redusere behovet for graving i hogstfelt.
- Drift med lang driftsveilengde der det ikke er økonomisk grunnlag for å bygge skogsbilvei. (Krever godkjenning fra skogbrukssjefen).
- Drift av glissen skog på høy bonitet. Krever skifte til treslag som utnytter produksjonsevnen. (Krever godkjenning fra skogbrukssjefen).

6.2 Vilkår

- Taubanedrift skal kun prioriteres der gravedrift eller bruk av T-vinsj ikke kan gjennomføres.
- Virket skal være registrert i virkesdatabasen.
- Kommunen skal forhåndsgodkjenne alle taubane-/slepebanedrifter og T-vinsjedrifter. (Laveste alder på ulike boniteter for tilskudd til taubanedrift finnes nederst i dette dokumentet).
- Den vedlagte taubanekalkulatoren skal brukes for å utmåle tilskudd. Kalkulatoren tar hensyn til driftspris og tømmerpris.
- Vedtak om driftstilskudd skal inneholde nødvendige vurderinger i henhold til naturmangfoldloven.
- All skogsdrift skal gjennomføres i samsvar med Forskrift om bærekraftig skogbruk.
  - Det er vilkår om foryngelse ved tildeling av tilskudd.
- Det skal ikke gis tilskudd dersom arealet skal omdisponeres.
- Tilskudd til lang transport skal vurderes opp mot grunnlaget for fremtidig veibyggning og skal ikke gis der veibyggning er lønnsomt.

6.3 Søknad, saksbehandling og utbetaling

- Søknad skal sendes på skjema LDIR-916.
- Prioriteringsfrist for taubanetilskudd er 1. juni. Løpende behandling før fristen.
- Kommunen tildeler, vurderer støttenivå og godkjenner utbetaling.
- Laveste utbetalingsbeløp er kr 2 000.
- Vedtak fattet av kommunen kan påklages til Statsforvalteren i Møre og Romsdal. Vedtak fattet av Statsforvalteren som førsteinstans kan påklages til Landbruksdirektoratet.

Link til søknadsskjema:

[Landbruksdirektoratet - Tilskudd til skogsdrift med taubane, hest og andre driftsmetoder](#)

Utkast

6.4 Tilskuddssatser

- Taubanedrift furu og lauv: inntil 200 kr/m³
  - Minimum 60 kr/m³
- Taubanedrift gran: inntil 140 kr/m³, maks 8 000 kr/daa
  - Minimum 60 kr/m³
- Hjelpevinsjedrift: inntil 50 kr/m³
- Manuell felling til hogstmaskin i bratt terreng: inntil 60 % tilskudd av dokumenterte kostnader, inntil 400 kr/time
- Driftsveilengde over 1,3 km: 20 kr/m³
- Driftsveilengde over 2 km: 40 kr/m³
- Drift av glissen skog (<10 m³/daa) på bonitet 14 og høyere: 50 kr/m³ for furu
- Ved treslagsskifte, med forhåndsgodkjenning fra kommunen: Inntil 150 kr/m³ for hogst av lauv

6.5 Laveste hogstalder

Det blir ikke bevilget tilskudd til taubanedrift der bestandsalder er lavere enn:

Bonitet	Laveste hogstalder
≥G23	60
G20	65
G17	70
G14	75

Alderskrav kan fravikes av helsemessige eller andre årsaker, ved vurdering og godkjenning fra kommunal skogforvaltning.

7. Kommunens kontrollvirksomhet

Overordnede krav

Kommunen skal kontrollere at alle søknadene er fullstendig utfylt.

Det er viktig at kommunen sjekker at

- det er oppgitt kostnad på hvert tiltak
- all statistikkinformasjon er registrert (antall, areal, underkoder)
- kostnader knyttet til arbeid utført av andre enn søkeren er dokumentert med kopi av faktura
- vedlegg (for eksempel kart eller timeliste for eget arbeid) finnes der det er krav om dette
- søknaden er signert av skogeier

Kommunen kan ikke behandle søknader før de er fullstendige. Ufullstendige søknader skal avvises, eller de kan sendes i retur til søker for komplettering.

Når søknaden er fullstendig utfylt og nødvendig dokumentasjon er vedlagt, skal kommunen gjøre en vurdering av søknadsopplysningene og avgjøre om et vedtak kan fattes nå. Kommunen skal

- gjøre en rimelighetsvurdering av kostnadene (opp mot lokale normer og hva som er økonomisk forsvarlig)
- gjøre en enkel vurdering av om tiltakene er økologisk og faglig forsvarlige
- sjekke innholdet i søknaden opp mot risikoindikatorene i kontrollplanen, og ut fra dette bestemme om det skal gjennomføres en feltkontroll før endelig vedtak fattes.

Dersom siste punkt tilsier at det skal gjennomføres en feltkontroll, gjøres dette som beskrevet nedenfor. Hvis ikke kan vedtak fattes og saken avsluttes.

Utkast

Feltkontroller

Kommunen skal **gjennomføre risikobaserte feltkontroller av minst 5 prosent** av alle omsøkte tiltak i ordningene nevnt over hvert år (minst 3 feltkontroller, hvis antall omsøkte tiltak er under 60).

Feltkontroll skal gjennomføres for de tiltakene som kommunen har vurdert til å ha størst risiko for feil.

En risiko er en hendelse som kan påvirke vår måloppnåelse negativt hvis den inntreffer. Når vi vurderer risiko skal vi anslå hvor stor sannsynlighet det er for at hendelsen inntreffer, og hvor stor konsekvens hendelsen får hvis den inntreffer. Risiko beskrives slik: **Risiko = sannsynlighet x konsekvens.**

En risikoindikator skal beskrive hvilke opplysninger som kan være heftet med risiko. Ved fastsetting av kontrollplan bestemmer kommunen gjennom sin risikovurderingen hvilke indikatorer som skal resultere i feltkontroll.

Ordningene som kontrollplanen gjelder for

- Tilskudd til skogkultur, jf. forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak § 4, herunder
  - Tilskudd til skogkulturtiltak
  - Tilskudd til tettere planting som klimatiltak
  - Tilskudd til gjødsling som klimatiltak
- Krav om utbetalinger fra skogfond, jf. forskrift om skogfond o.a., til
  - Skogkulturtiltak
  - Veitiltak som ikke er tilskuddsberettiget (f.eks. veivedlikehold)

Utkast

Risikovurderinger – risikoindikatorer ved søknadene

Risikoindikator	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko
Høy kostnad			- Tiltak med høy total kostnad
Ikke skogfaglig forsvarlig		- Tiltaket er ikke kvalitetsfremmende	
Ikke miljømessig/økologisk forsvarlig			- Tiltaket berører en registrert nøkkelbiotop/miljøverdi
Ikke økonomisk forsvarlig		- Skogeier har fått tilskudd/skogfond til samme areal/tiltak flere ganger	- Tiltak med høy kostnad pr. dekar eller enhet
Egen arbeidskraft	- Tiltak som er utført av skogeier (eget arbeid eller egne ansatte)		- Tiltak med høy sats for eget arbeid - Ungskogpleie med dekar kostnad over en grense satt av kommunen
Skogeierhistorikk	- Skogeiere som bruker skogfond hyppig	- Nye skogeiere - Skogeiere som bruker skogfond sjelden	- Skogeiere som har oppgitt feil i tidligere søknader
Tiltaket er ikke tilskuddsberettiget			- Ungskogpleie gjennomført i h.kl. 3 - Førstegangsplanting ført som suppleringsplanting
Mangelfulle eller ulogiske opplysninger i søknad			- Mangler kartfesting

Gjennomføring av feltkontroller:

Hva kommunen skal kontrollere i en feltkontroll vil variere ut fra hvilket tiltak som er gjennomført, men noen eksempler kan være at kommunen:

- Kontrollerer tiltakets beliggenhet
- Kontrollerer at omsøkt tiltak er gjennomført som beskrevet i søknaden (f.eks. kontroll av antall, areal og underkoder)
- Kontrollerer i felt at
  - søker har tatt nødvendige miljühensyn ved gjennomføring av tiltaket
  - tiltaket er lovlig
  - tiltaket er tråd med lokale retningslinjer (NMSK)
  - tiltaket er faglig forsvarlig
  - tiltaket er økonomisk forsvarlig

Utkast

Vedlegg 1: Satser for eget arbeid

- Person i arbeid: 400 kr/time
- Person med egen motorsag/ryddesag m.m.: 450 kr/time
- Person med egen traktor/ATV: 600 kr/time
- Person med egen gravemaskin/hogstmaskin: 800 kr/time

Satsene er veiledende og vil kunne endre seg i takt med prisstigning i landbrukssektoren.

Vedlegg 2: Taubanekalkulatoren

Taubanekalkulatoren fås som Excel-dokument her: [Gjemnes kommune - Simulering taubanetilskudd](#)